

N:o 11.

Af Herr **A. Bergström**: Om ett sådant förtydligande i kommunalförfattningarna, hvarigenom förklaras, att delaktighet i bolag, som är röstberättigadt inom kommun, icke i och för sig förlänar kommunalvalbarhet.

Det allmänna rättsmedvetandet har på sednare tiden ofta och högljuddt uttalat sig emot den rösträttighet inom kommunen, som lagligen tillkommer bolag. Det är således att hoppas, att denna rättighet inom kort varder upphäfd; men möjligheten, att bolag ännu någon tid kunna komma att förblifva i ostörd utöfning af sin rösträttighet, föranleder mig till följande framställning, åsyftande att bolagsrättsliga ställning inom kommunen icke genom en oriktig lagtillämpning varder ännu fördelaktigare, än lagstiftaren afsett. Antydda lagtillämpning står visserligen, så vidt jag känner, alldeles enstaka; och för min del kunde jag icke föreställa mig, att kommunalförfattningarnes ordalydelse och anda tillstodde en sådan; men den upplysta korporation, som gjort lagtillämpningen, har kommit mig att tvifla på rättigheten af egen åsigt i detta afseende.

Då, såsom redan är antydt, förevarande framställning närmast är föranledd af ett särskildt inträffadt fall, går jag att i korthet redogöra därför, innan jag framställer mitt förslag.

Skånska Hypotheksföreningen har sitt säte och eger fastighet i staden Lund. Ledamoten af Andra Kammaren, Representanten för Herrestads och Ljunits härad, vice Häradshöfdingen, Kommendören af K. N. O. Högvälborne Herr Grefve Arvid Rutger Fredriksson Posse är ordförande i Hypotheksföreningens Direktion och utöfvar, enligt behörigt uppdrag, Hypotheksföreningens kommunala rösträttighet i Lund. — Men kan Herr Grefven anses vara på sådan grund behörig att väljas till landstingsman för staden Lund? För min del tror jag det icke; dock hafva Lunds stadsfullmäktige varit af annan åsigt. Sedan nemligen Herr Grefven, hvilken tillförene på grund af val inom det härad, der Herr Grefven är bosatt, varit medlem af Malmöhus läns landsting, vid den sistlidet år inom samma härad verkställda val-

förrättning icke blifvit återvald, utkorade Lunds stadsfullmäktige Herr Grefven till landstingsman för staden Lund. Berörda val blef icke öfverklagadt; och emot Herr Grefvens behörighet att taga inträde i landstinget framställdes inom tinget ingen anmärkning. I frågan föreligger således icke någon egentligen lagkunnig myndighets förklaring af hvad som deri är lag; men Lunds stadsfullmäktige stå så högt i upplysning och insigt, att, huru långt de än må hafva varit beredde att gå i välvillig hjälpsamhet mot kandidaten, deras val likväl måste antagas hafva något stöd af lag. Det är således denna som får anses vara otydlig och följaktligen tarfva förklaring.

På grund af hvad anfördt blifvit får jag vördsamt föreslå,
att Riksdagen måtte för sin del förklara, att delaktighet i bolag,
som är röstberättigadt inom kommun, eller uppdrag att utöfva
sådant bolags rösträttighet i och för sig icke förlänar kom-
munalvalbarhet.

Förevarande motion torde varda öfverlemnad till förberedande handläggning af vederbörligt Utskott.

Stockholm den 22 Januari 1868.

Axel Bergström.

N:o 12.

Af Herr C. J. L. Lönnberg: Om inskränkning af handelsboks vitsord.

Ej utan fog klagas öfver den skadliga utsträckning den s. k. konsumtionskrediten tagit inom vårt land och hvilken i sin mån icke oväsentligt bidragit till de många rubbningar i enskildes ekonomiska förhållanden, som på sednare tider beklagligtvis inträffat. Vid utborgning af varor är en 6 ända till 12 månaders kredit ingalunda ovanlig, snarare genom häfdyunnet bruk oftast förekommande. För att tillfredsställa sina kunders anspråk på en dylik utsträckt kredit måste minütören å sin sida begära af fabrikanten eller grossören en om möjligt ännu längre.

Följden